

PRAEFATIO.

ita differunt, ut, quod respectu τ esse sit principiatum, respectu cognitionis principium esse possit: e. g. fumus respectu ignis, Mundus respectu Dei esse potest Principium cognoscendi. Misera igitur est definitio generalis rationis, quæ diversissima hæc principia, ceu species complectitur. 4) Principium est Axioma h. e. Propositio ex Subjecti & prædicati definitionibus solis ita evidenter & necessario vera, ut contrarium ejus absurdum sit, contradictorium, impossibile, h. e. cogitari nequeat, id quod cum Logicis omnibus agnoscit DN. WOLFFIVS Log. cap. 3. §. 9. cap. 5. §. 1. 2. & alibi. Ergo, cum contrarium Principii, ut vocant, rationis sufficientis, non sit absurdum sed possibile h. e. cogitabile, ipsa hæc Propositio non est Principium. Contra hanc meam argumentationem disputaturus variis modis contra Logicam & Metaphysicam omnem, inprimis autem Wolffianam, impingit Dn. Opponens. Primum distinguit inter cogitabile & non contradictorium. Deinde desiderat probationem hujus Propositionis: Omne, quod cogitari potest, verum est, atque superflua opera instantias quasdam profert, quibus, nescio contra quem? evincat, a possibilitate ad veritatem non valere consequentiam. Tandem Præjudicium auctoritatis & vim præconceptæ opinionis luculentissime prodit, dum Propositionem Principio rationis sufficientis oppositam contradictoriam esse statuit, ob argumentum aliquod, contra internam experientiam, qua conscius nobis sumus, cogitabilem esse modo nominatam Propositionem, cum tamen contradictorium sit, Propositionem aliquam esse contradictoriam, & hanc contradictoriam ejus absurditatem argumentis probari. 5) Principium rationis sufficientis, sive de Principio essendi, sive de Principio cognoscendi intelligatur, instantiis aliisque rationibus falsitatis argui potest, ergo in universum est falsum. Quoad prius manifestissimam instantiam supeditat Deus, qui caret Principio essendi, & quamvis sit Ens a se, in sensu tamen negativo tantum est, adeoque per principium contradictionis non potest simul esse a principio essendi. Quoad posterius, quando Dn. Opponens concedit τ oti sciri posse, quamvis

vis